

Vergaderjaar 2008–2009

29 385

Aanleg en de aanpassing van hoofdinfrastructuur

Nr. 44

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2009

Met deze rapportage informeer ik u over de voortgang van de Tracéwet-plichtige projecten en de projecten die vallen onder de Spoedwet wegverbreding. De 30 projecten die vallen onder de Spoedaanpak zijn naar aanleiding van de vragen van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat en conform de toezegging aan de Tweede Kamer opgenomen in deze rapportage.

De halfjaarlijkse voortgangsrapportage kijkt terug op de behaalde mijlpalen in de periode 1 juli 2008 tot en met 31 december 2008 en blikkt vooruit voor wat betreft de planning van de besluitvorming en realisatie (zie bijlage 1)¹. Bij deze vooruitblik heb ik rekening gehouden met de nieuwe wetgeving en projectspecifieke omstandigheden. Als referentie zijn de mijlpalen uit de voortgangsrapportage over de eerste helft van 2008 opgenomen.

Algemeen beeld voortgangsrapportage

Deze voortgangsrapportage biedt een goed perspectief voor het daadwerkelijk realiseren van mijn eerder uitgesproken ambitie voor een versnelde aanpak van de infrastructuurprojecten. Zoals u weet wil ik met de Spoedaanpak versneld dertig knelpunten aanpakken. Tien daarvan worden deze kabinetsperiode opengesteld. Bij de overige twintig gaat in diezelfde periode nog de schop de grond in. Deze ambitie kan worden bereikt door een innovatieve marktbenadering en door gebruik te maken van de nieuwe Wet versnelling besluitvorming wegprojecten. Met deze nieuwe wet geeft het kabinet gevolg aan een belangrijke aanbeveling van de Commissie versnelling besluitvorming infrastructurele projecten (Commissie Elverding).

Van de in totaal 63 projecten is het gelukt om in de tweede helft van 2008 en de eerste maanden van dit jaar 21 mijlpalen te behalen en ik verwacht, mede door de nieuwe Wet versnelling besluitvorming wegprojecten, ook in 2009 de besluitvorming te continueren en met kracht door te zetten. Door een innovatieve aanpak van de aanbesteding worden tenminste

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

10 spoedaanpak projecten versneld opengesteld. Ondanks dat 25 van de 63 projecten in de besluitvorming zijn vertraagd, worden slechts 3 projecten (zie bijlagen figuur 1.2 en 2.2) vertraagd opengesteld. De belangrijkste reden voor de vertraging in de besluitvorming is dat in de tweede helft van 2008 nog is gewerkt onder de oude wetgeving met een grote onderzoekslast. Ook zijn vertragingen in de besluitvorming ontstaan door de overgang van projecten van de oude wetgeving naar de nieuwe Wet versnelling besluitvorming wegprojecten.

Dankzij deze nieuwe wetgeving wordt de planning robuuster en kunnen door een innovatieve marktbenadering de meeste vertragingen weer worden ingelopen in de realisatiefase.

Spoedaanpak wegen om projecten te versnellen

In het najaar van 2008 is gestart met de Spoedaanpak wegen. Dertig hardnekkige knelpunten op de weg worden versneld aangepakt om de doorstroming te verbeteren en de reistijd betrouwbaarder te maken. In deze kabinetsperiode gaat bij al deze 30 projecten de schop in de grond en worden 10 projecten opengesteld.

Om de uitvoering van de Spoedaanpak mogelijk te maken wordt binnen het ministerie van Verkeer en Waterstaat alles op alles gezet. De organisatie is kwalitatief versterkt en er is extra capaciteit op deze projecten ingezet.

Rijkswaterstaat heeft voor 16 van de 30 Spoedaanpak projecten een nieuwe innovatieve marktbenadering ontwikkeld en de markt hierover geconsulteerd. Een belangrijk doel van deze marktconsultatie is om de randvoorwaarden te identificeren die nodig zijn om de planning te realiseren en waar mogelijk te versnellen. Rijkswaterstaat maakt binnenkort bekend hoe de resultaten van de marktconsultatie worden verwerkt. Van de overige 14 projecten zijn er al 4 aanbesteed en worden er 10 op een reguliere manier aanbesteed omdat deze al in een vergevorderd stadium van marktbenadering zijn.

Besluitvormingsproces wordt stabiel met nieuwe wet

De Wet versnelling besluitvorming wegprojecten is op 31 maart 2009 door de Eerste Kamer aangenomen en met terugwerkende kracht per 1 januari 2009 in werking getreden. De wet beperkt de onderzoekslast in de Tracéwet en Spoedwet wegverbreding voor alle wegenprojecten waarvoor na 1 januari 2009 een Ontwerp Tracébesluit of Ontwerp Wegaanpassingsbesluit wordt vastgesteld.

In deze voortgangsrapportage is bij het bepalen van de toekomstige mijlpalen rekening gehouden met de invoering van deze nieuwe wet.

De onderzoekslast wordt met de nieuwe wet verminderd. De onderzoeksgegevens zijn langer houdbaar en het onderzoeksgebied voor lucht is afgebakend. Hierdoor kunnen de procedures sneller worden doorlopen, wordt het besluitvormingsproces stabiel en wordt de planning betrouwbaarder.

Omdat deze besluitvorming meer zekerheden met zich meebrengt, kan ook de realisatiefase eerder in gang worden gezet. Door een innovatieve aanpak van de aanbestedingsprocedure kan versneld worden aangelegd. Zo kunnen er al in een vroeger stadium afspraken worden gemaakt met de aannemer en worden de knelpunten in zo kort mogelijke tijd aangepakt.

Tegelijkertijd blijft de omgeving van de projecten dynamisch met ontwikkelingen zoals prijsbeleid, Natura 2000 en gezondheidseffecten. Om goed te anticiperen op deze ontwikkelingen wordt proactief en in samenwerking

met andere ministeries een beleidslijn uitgezet met als doel om vertraging van projecten door deze ontwikkelingen te voorkomen. Een voorbeeld hiervan is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL) waarvoor onlangs derogatie is verkregen van de Europese Commissie. Voor de in deze voortgangsrapportage opgenomen planning is rekening gehouden met vaststelling van het NSL in de zomer van 2009.

Behaalde mijlpalen

In het derde en vierde kwartaal van 2008 zijn 13 mijlpalen behaald:

- TB (Tracébesluit) A2 Everdingen-Deil;
- OTB (Ontwerp Tracébesluit) A12 Waterberg-Velperbroek; (spoedaanpak)
- OTB A28 Knpt. Hattemmerbroek – Knpt. Lankhorst; (spoedaanpak)
- OTB N50 Ramspol-Ens; (spoedaanpak)
- Ontwerp Wegaanpassingsbesluit A1 Hoevelaken-Barneveld; (spoedaanpak)
- Standpunt A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere;
- Trajectnota/MER N18 Varsseveld-Enschede;
- Richtlijnen A27/A1 Utrecht-Hilversum-Amersfoort;
- Richtlijnen A2 Den Bosch-Eindhoven; (spoedaanpak)
- Richtlijnen A27 Utrecht (Lunetten) – Hooipolder;
- Startnotitie A2/A12/A27 Ring Utrecht;
- Startnotitie A1/A28 Knpt. Hoevelaken;
- Startnotitie A28 Utrecht-Amersfoort. (spoedaanpak)

In de eerste maanden van 2009 zijn 8 mijlpalen behaald:

- TB N50 Ramspol – Ens; (spoedaanpak)
- TB A2 St. Joost – Urmond;
- TB A50 Valburg – Grijsoord;
- OTB A4 Burgerveen – Leiden; (spoedaanpak)
- OTB A50 Ewijk-Valburg;
- OTB N31 Haak om Leeuwarden;
- Wegaanpassingsbesluit A1 Hoevelaken – Barneveld; (spoedaanpak)
- Trajectnota/MER A9 Omlegging Badhoevedorp.

Door de vertragingen in de afgelopen jaren is een groot deel van de aanlegprojecten het komend jaar in een cruciale fase van besluitvorming en aanbesteding. Dit vraagt veel van mijn eigen organisatie, ingenieursbureaus en aannemers. De in de afgelopen periode behaalde resultaten sterken mij echter in de overtuiging dat het mogelijk is om de infrastructuurprojecten versneld uit te voeren. Voor de verankering van een structurele versnelling van de besluitvorming over infrastructuurprojecten verwijs ik naar de Wetgevingsnota over de structurele wijziging van de Tracéwet.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings